

Өндірушілер мен импорттаушылардың кеңейтілген міндеттемелерін орындау барысы туралы

2016 жылға арналған
есеп

«Өндірушілердің кеңейтілген
міндеттемелері операторы»
ЖШС (қысқаша - ӨКМ
Операторы**)** Мекенжайы: 010017,
Қазақстан Республикасы, Астана
қаласы, Есіл ауданы, Мәңгілік ел
көшесі, № 18 үй, 1-қабат.
Бас директоры: Коротенко С.Н.

Компанияның миссиясы- Қоршаған ортаны қорғау және халықтың денсаулығын сақтау шараларын анықтау, сондай-ақ қалдықтардың пайда болуы мен олармен әрекет ету нәтижесінде теріс әсердің алдын алу және азайту, ресурстарды пайдалану салдарынан жалпы әсерді азайту және олардың пайдалану тиімділігін арттыру.

Міндеттері**:**

- Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасына және халықаралық тәжірибеге сәйкес өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген міндеттемелері қолданылатын өнімнің (тауарлардың) және оның (олардың) қаптамасының тұтынушылық қасиеттерін жоғалтқаннан кейін пайда болған қалдықтарды жинауды, тасымалдауды, қайта өңдеуді, зиянсыздандыру, пайдалануды және (немесе) кәдеге жаратуды ұйымдастыру;
- Қайталама шикізат нарығын қалыптастыру және оны өңдеу көлемін ұлғайту;
- Қоршаған ортаға көмілген және көмілетін өндіріс және тұтыну қалдықтарының көлемін азайту;
- Қалдықтарды қайта өңдеу және кәдеге жарату бойынша жаңа кәсіпорындарды ұйымдастыру арқылы жаңа жұмыс орындарын құру;
- Халықтың экологиялық мәдениетін қалыптастыру, экологиялық санасы мен, табиғатқа деген құрметін арттыру.

1.Өндірушілермен және импорттаушылармен, ӨКМ (өндірушілердің кеңейтілген міндеттемелері) әрекетіне кіретін өнімдермен өзара әрекеттесу туралы мәліметтер.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2016 жылғы 27 қаңтардағы No 28 қаулысымен бекітілген Тауар өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген міндеттемелерін орындау қағидаларының 38-тармағының талаптарына сәйкес 2016 жылғы 28 қаңтардан бастап 2016 жылғы 31 желтоқсанға дейінгі ЖШС (ӨКМ операторы) қызметі туралы есеп жасалды.

Оператор өзіне жүктелген функциялар шеңберінде өнімді (тауарларды) өндірушілер мен импорттаушылардың тізілімін жүргізеді. Қазіргі уақытта тізілімде барлығы 1869 субъект тіркелген, оның ішінде:

8 өндірістік ұйым (көлік құралдары мен аккумуляторлар бойынша),

1688 автокөлік импорттаушысы (оның ішінде 331 заңды және 1357 жеке тұлға),

173 басқа өнімдерді (тауарларды) импорттаушылар (шиналар, майлар, аккумуляторлар, антифриз және арнайы сұйықтықтар).

Өндірушілер/импорттаушылар туралы толық ақпарат 1-қосымшада берілген, онда өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген міндеттемелері (ӨКМ) және олардың (олардың) орауыштары таралатын өнімдер (тауарлар) туралы тізім көрсетілген.

Импорттаушылармен және өндірушілермен ӨКМ төлемдерін жүзеге асыру арқылы өзара әрекеттесу типтік келісім-шарт негізінде жүзеге асырылады (барлығы 1869 келісім жасалды). Импорттаушылардың және өндірушілердің өнімдерінің (тауарларының) әрбір партиясы бойынша Оператор төлемге өтінімдерді қалыптастырады, өтінімдер негізінде шот-фактуралар ресімделеді, ал төлем жүргізілгеннен кейін толық төлем туралы құжаттар ресімделеді. Бұл жұмыс Автоматтандырылған ақпараттық жүйеде (бұдан әрі ААЖ) жүзеге асырылады, ААЖ-ның бірінші шығарылымы 2016 жылдың 28 қаңтарында іске қосылды.

2016 жылғы 31 желтоқсанға дейін ААЖ жүйесінде 12 081 өтініш (бір жұмыс күніне 55-ке жуық) өңделді, оның 9 974-і заңды тұлғалардан, 2 107-і жеке тұлғалардан. Төлеушілермен жұмыс процесін жылдамдату үшін ӨКМ Операторы әр облыста аймақтық өкілдерді (барлығы 30 адам) тартты. Нәтижесінде өтініштер күнделікті өңделді. 2016 жылы Оператордың recycle.kz сайтында 588 пайдаланушы тіркелді. Заңды және жеке тұлғалардың арақатынасында көрсеткіш 70% (заңды тұлғалар), 30% (жеке және жеке кәсіпкерлер) қатынасын көрсетті.

Жүйеде тіркелу кезінде Пайдаланушы деректерді өңдеуге келісімін береді және өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген міндеттемелерін орындауға қатысты негізгі нормативтік құқықтық актілерді зерделейді. Пайдаланушы туралы ақпаратты Оператор импорттаушылардың/өндірушілердің тізілімін жүргізу үшін пайдаланады.

Бірінші қадам - Өтінішті жасау. Бұл өтінімде көлік құралы немесе өнім (тауар) туралы ақпарат қосылады.

Екінші қадам. Өтінішті толтырып, құжаттарды тіркегеннен кейін өтініш беруші:

а) өтінімнің дұрыстығын тексеру үшін модераторға өтінімді жібереді. Модератор қосымшадағы деректерді қоса берілген сканерленген көшірмелермен салыстыру арқылы өтінімнің дұрыстығын тексереді. Өтінім тексерілгеннен кейін модератор оны тексерілген деп белгілейді және жүйе төлем үшін шот-фактураны жасайды немесе табылған қателерді түзету үшін қосымшаны кері қайтарады.

б) төлемге шот-фактура жасау; шот-фактураны жасағаннан кейін өтініш беруші оны басып шығарады және қолма-қол ақшасыз төлем жасайды.

Үшінші қадам - төлемді растау. Кәдеге жарату төлемін тексеруді автоматтандыру үшін recycle.kz жүйесі онлайн банкингпен біріктірілген. Оператордың банк шотына қаражат түскен сәттен бастап модератор хабарлама алады, содан кейін модератор төлемді өтінімге «байланыстырады». Төлем өтінімге байланыстырылғаннан кейін модератор өтінімді

мақұлдайды, өтініш беруші мақұлдаудан кейін көлік құралының VIN коды бойынша іздеу арқылы өзінің жеке кабинетінде немесе recycle.kz сайтының басты бетінде Қайта өңдеу төлемінің толық төленгенін растайтын құжатты жүктеп алуға мүмкіндігі болады.

2016 жылғы 21 қарашада «ӨКМ операторы» ЖШС-нің пайдаланудан шыққан көлік құралдарын (бұдан әрі – ПШКҚ) қабылдау үшін жабық жүйе түріндегі қосымшасы бар Автоматтандырылған ақпараттық жүйесінің (ААЖ) екінші нұсқасы іске қосылды.

ПШКҚ қабылдау бағыты бойынша жүйенің жұмыс істеу қағидаты келесідей: өтініш беруші «ӨКМ Операторы» ЖШС-нің ПШКҚ қабылдау пунктіне жүгінеді, қабылдау пунктінің қызметкері клиенттің және оның ПШКҚ туралы деректерін жүйеге енгізіп, құжаттардың сканерленген көшірмелері мен ПШКҚ фотосуреттерін тіркейді және анкетаны ААЖ модераторымен келісуге жібереді. Анкетаның дұрыс толтырылуын және құжаттардың дұрыстығын тексергеннен кейін модератор ПШКҚ қабылдауға және клиентпен төлем туралы шарт жасасуға келісім береді.

Бұл операциялық алгоритм Қазақстан Республикасының 17 қаласында ПШКҚ қабылдауды мүмкіндігінше жеңілдетуге мүмкіндік береді.

ӨКМ Операторының Автоматтандырылған ақпараттық жүйесі ақпараттық қауіпсіздік талаптарына сәйкестік аттестатын алды, сертификат «Мемлекеттік техникалық қызмет» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны (ШЖҚ МКК) тарапынан берілді. Аталған аттестаттың болуы мемлекеттік емес жүйелерді мемлекеттік жүйелермен біріктіруге мүмкіндік береді.

ААЖ жүйесін «Көлік құралдарының электрондық паспорты» АҚ-ның бірыңғай дерекқорымен пилоттық интеграциялау жұмыстарын жүргізу үшін, «ӨКМ Операторы» келесі мекенжайларға хаттар жолдады: «Электрондық паспорт» АҚ-ға 2017 жылғы 18 қаңтардағы №01 шығыс хаты және ҚР ІІМ Әкімшілік полиция комитетіне 2017 жылғы 12 сәуірдегі №470 шығыс хаты.

2.Өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген міндеттемелері қолданылатын Қазақстан Республикасының аумағында ішкі тұтыну үшін айналысқа шығарылатын (әкелінетін) өнімдер (тауарлар) және олардың (оның) қаптамалары туралы мәліметтер.

2016 жылғы 1 қаңтардан бастап 31 желтоқсанға дейінгі кезеңде Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік кірістер комитетінің деректері бойынша Қазақстан Республикасының аумағына Еуразиялық экономикалық одаққа мүше болып табылмайтын елдерден өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген міндеттемелеріне жататын өнімдердің (тауарлардың) және олардың (олардың) қаптамаларының мынадай көлемі импортталды:

Шиналар – 18849,6 кг,
Аккумуляторлық
батареялар(АҚБ)–
5327,9 кг,
Майлар – 28558,4 кг,
Антифриздер мен сұйықтықтар – 1568,5 кг.

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Статистика комитетінің деректері бойынша 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап 31 желтоқсанға дейінгі кезеңде Еуразиялық экономикалық одаққа мүше елдерден Қазақстан Республикасының аумағына өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген міндеттемелеріне жататын өнімдердің (тауарлардың) және олардың (олардың) қаптамаларының мынадай көлемі импортталды:

Шиналар – 64 390 кг,
Аккумуляторлық батареялар (АҚБ)– 7619,3 кг,
Майлар – 64001 кг,
Антифриздер мен сұйықтықтар – 32 239,7 кг.

Барлығы 2016 жылы Қазақстан Республикасына өндірушілердің (импорттаушылардың)

кеңейтілген міндеттемелеріне жататын өнімдердің (тауарлардың) және олардың орамдарының мынадай көлемі импортталды:

Шиналар – 83 239,6 кг,

Аккумуляторлық батареялар (АҚБ)– 12 947,2 кг,

Майлар – 92559,4 кг,

Антифриздер мен сұйықтықтар – 33808,2 кг

ЕАЭО СЭҚ ТН кодтары бойынша импорт көрсеткіштері:

СЭҚ ТН коды	ЕАЭО-дан тыс елдерден өнімдерді (тауарларды) импорттау	өнімдердің (тауарлардың) импорты ЕАЭО-ға мүше мемлекеттер	Жалпы кг
401110 - Жеңіл автокөліктерге (жүк-жолаушы фургондары мен спорттық автокөліктерді қоса алғанда) арналған жаңа резеңке пневматикалық шиналар мен қаптамалар.	7 684,4	26 314,3	33 998,7
401120 - автобустарға немесе жүк тасымалдауға арналған моторлы көлік құралдарына арналған жаңа пневматикалық резеңке шиналар мен қаптамалар	9 399,8	32 295,8	41 695,6
401130 - Авиацияда қолдануға арналған жаңа пневматикалық резеңке шиналар мен қаптамалар	21.9	85.5	107.4
401140 - Мотоциклдерге арналған жаңа пневматикалық резеңке шиналар мен қаптамалар	18.3	337.5	355.8
401150 - велосипедтерге арналған жаңа пневматикалық резеңке шиналар мен қаптамалар	629.2	19.4	648.6
401161 - «Шырша» өрнегі немесе соған ұқсас өрнектері бар ауыл шаруашылығы немесе орман шаруашылығы көлік құралдары мен машиналарына арналған жаңа, басқа пневматикалық резеңке шиналар мен қаптамалар	308.9	3 199,2	3 508,1
401162 - Құрылыста немесе өнеркәсіпте пайдаланылатын көлік құралдары мен машиналарға арналған, протектор суреті «шырша» тәрізді немесе соған ұқсас суреттері бар және қону диаметрі 61 см-ден аспайтын	156.2	811.4	967.6

жаңа, басқа пневматикалық резеңке шиналар мен қаптамалар			
401163	417.8	1 185,6	1603,4
құрылыс немесе өнеркәсіп саласында пайдаланылатын көлік құралдары мен машиналарға арналған, протектор суреті «шырша» тәрізді немесе соған ұқсас суреттері бар және қону диаметрі 61 см-ден асатын жаңа, басқа пневматикалық резеңке шиналар мен қаптамалар			
401169 - Жаңа, басқа да, «шырша» өрнегі немесе соған ұқсас өрнектері бар пневматикалық резеңке шиналар мен қаптамалар	62.7	91.1	153.8
401211 - Қайта өңделген немесе пайдаланылған пневматикалық резеңке шиналар; шиналар мен қаптамалар қатты немесе жартылай пневматикалық, жеңіл автомобильдерге арналған (соның ішінде жүк-жолаушылар фургондары және спорттық автомобильдер) қорғағыштар мен жиек таспалары, резеңке, қалпына келтірілген шиналар мен қаптамалар.	0,0	10.2	10.2
401212 - Қайта өңделген немесе бұрын пайдаланылған резеңке пневматикалық шиналар мен қаптамалар; тұтас немесе жартылай пневматикалық шиналар мен қаптамалар, резеңкеден жасалған шина протекторлары мен жиек ленталары, автобустарға немесе жүк тасымалдауға арналған моторлы көлік құралдарына арналған қайта өңделген шиналар мен қаптамалар.	68.1	26.4	94.5

401213 - Қалпына келтірілген немесе бұрын пайдаланылған резеңке пневматикалық шиналар мен қаптамалар; тұтас немесе жартылай пневматикалық шиналар мен қаптамалар, резеңкеден жасалған шина протекторлары мен жиек ленталары, авиацияда пайдалануға арналған қалпына келтірілген шиналар мен қаптамалар.	44.6	0.4	45,0
401219 - Қалпына келтірілген немесе бұрын пайдаланылған резеңке пневматикалық шиналар мен қаптамалар; тұтас немесе жартылай пневматикалық шиналар мен қаптамалар, резеңкеден жасалған шина протекторлары мен жиек ленталары, қалпына келтірілген басқа да шиналар мен қаптамалар.	37.6	1,1	38.7
401220-Қалпына келтірілген немесе бұрын пайдаланылған резеңке пневматикалық шиналар мен қаптамалар; тұтас немесе жартылай пневматикалық шиналар мен қаптамалар, резеңкеден жасалған шина протекторлары мен жиек ленталары, бұрын пайдаланылған пневматикалық шиналар мен қаптамалар.	0	12.1	12.1
850710- Поршеньді қозғалтқыштарды іске қосуға арналған, тік бұрышты (соның ішінде шаршы) немесе басқа пішіндегі, қорғасынды электр аккумуляторлары, оларға арналған сепараторларды қоса алғанда.	2519.1	6 500,5	6 500,5
850720 - Тік бұрышты (соның ішінде шаршы) немесе басқа пішіндегі, оларға арналған сепараторларды қоса алғанда, электр аккумуляторлары, басқа қорғасынды аккумуляторлар.	1953,5	571.5	571.5
850730 - Тік бұрышты (соның ішінде шаршы) немесе басқа пішіндегі, оларға арналған			

сепараторларды қоса алғанда, никель-кадмийлі электр аккумуляторлары.	55.4	12.8	12.8
850740 - Тік бұрышты (соның ішінде шаршы) немесе басқа пішіндегі, оларға арналған сепараторларды қоса алғанда, никель-темірлі электр аккумуляторлары.	1.3	143.4	143.4
850750 - Тік бұрышты (соның ішінде шаршы) немесе басқа пішіндегі, оларға арналған сепараторларды қоса алғанда, никель-гидридті электр аккумуляторлары.	10.1	2.0	2.0
850760 - Тік бұрышты (соның ішінде шаршы) немесе басқа пішіндегі, оларға арналған сепараторларды қоса алғанда, литий-ионды электр аккумуляторлары.	343.6	162.1	162.1
850780 - Тік бұрышты (соның ішінде шаршы) немесе басқа пішіндегі, оларға арналған сепараторларды қоса алғанда, электр аккумуляторлары.	444,9	227,0	227,0
2710198200 - мотор майлары, компрессор майлау майы, турбиналық майлау майы	21 405,4	45 364,6	66 770,0
2710198400 - гидравликалық мақсаттағы сұйықтықтар	2 963,5	11 227,3	14 190,8
2710198600 - жеңіл майлар, вазелин майы	37.8	22.2	60,0
2710198800 - беріліс майы және редуктор майы	4 151,7	7 386,9	11 538,6
3819000000 - Гидравликалық тежегіш сұйықтықтары және битумды жыныстардан алынған мұнай немесе мұнай өнімдерінің салмағы бойынша 70%-дан азын қамтитын немесе мүлдем қамтымайтын гидравликалық берілістерге арналған дайын басқа да сұйықтықтар	338.1	1455,2	1793,3
3820000000 - Антифриздер және мұзданuға қарсы дайын сұйықтықтар	1 230,4	30 784,5	32 014,9

2016 жылдың 27 қаңтарынан 2016 жылдың 31 желтоқсанына дейінгі кезеңде Оператор ел аумағына импортталған және өндірілген көлік құралдары бойынша төлемнің толық көлемде төленгені туралы 27 177 құжатты ресімдеді.

Көлік санаты	Анықтамасы	Саны
M1	Жолаушыларды тасымалдау үшін пайдаланылатын және жүргізуші орнынан басқа сегізден аспайтын орыны бар көлік құралдары - жеңіл автомобильдер	20 062
M2	Жолаушыларды тасымалдауға арналған, жүргізуші орнынан басқа, сегізден астам отыратын орны бар, техникалық рұқсат етілген ең жоғары массасы 5 тоннадан аспайтын көлік құралдары	635
M3	Жүргізуші орынынан басқа сегізден астам отыруға арналған орны бар, техникалық рұқсат етілген ең жоғары массасы 5 тоннадан асатын жолаушыларды тасымалдауға арналған көлік құралдары.	543
M1G	Жолаушыларды тасымалдауға арналған және жүргізуші орнынан басқа сегізден аспайтын орындығы бар көлік құралдары - жеңіл автомобильдер (жоғары өткізгіштігі бар).	762
M2G	Жолаушыларды тасымалдау үшін пайдаланылатын, жүргізуші орнынан басқа сегізден астам отыратын орны бар, техникалық рұқсат етілген ең жоғары массасы 5 тоннадан аспайтын көлік құралдары (жоғары өткізгіштігі бар).	238
M3G	Жолаушыларды тасымалдауға арналған, жүргізуші орнынан басқа, сегізден астам отыратын орны бар, техникалық рұқсат етілген ең жоғары массасы 5 тоннадан асатын көлік құралдары (жоғары өткізгіштігі бар)..	14
N1	Техникалық рұқсат етілген ең жоғары массасы 3,5 тоннадан аспайтын жүктерді тасымалдауға арналған көлік құралдары	1 779
N2	Техникалық рұқсат етілген ең жоғары массасы 3,5 тоннадан асатын, бірақ 12 тоннадан аспайтын жүктерді тасымалдауға арналған көлік құралдары	495
N3	Техникалық рұқсат етілген ең жоғары массасы 12 тоннадан асатын жүктерді тасымалдауға арналған көлік құралдары	17 21
N1G	Техникалық рұқсат етілген ең жоғары массасы 3,5 тоннадан аспайтын жүктерді тасымалдауға арналған көлік құралдары (жоғары өткізгіштігі бар).	659
N2G	Техникалық рұқсат етілген ең жоғары массасы 3,5 тоннадан асатын, бірақ 12 тоннадан аспайтын жүктерді тасымалдауға арналған көлік құралдары (жоғары өткізгіштігі бар).	35
N3G	Техникалық рұқсат етілген ең жоғары массасы 12 тоннадан асатын жүктерді тасымалдауға арналған	234

	көлік құралдары(жоғары өткізгіштігі бар).	
	БАРЛЫҒЫ	**27 177**

3.Өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген міндеттемелері қолданылатын өнімнің (тауарлардың) және оның (олардың) қаптамасының тұтынушылық қасиеттерін жоғалтқаннан кейін пайда болатын қалдықтардың компоненттік құрамы:

Статистикалық есептеулерге сәйкес, көлік құралдарын кәдеге жарату және қайта өңдеу кезінде автокөліктен келесі компоненттер қайта өңделеді:

Қатты компоненттер: қара металл, түсті металл, шиналар, аккумулятор, пластмасса және полимерлер, тоқыма материалдары, шыны және т.б. Сұйықтықтар: мотор майы, басқа майлар, тежегіш сұйықтығы, салқындатқыш сұйықтық.

Төменде автокөлік санаттары бойынша көлік құралының осындай компоненттік құрамының орташа статистикалық көрсеткіштері келтірілген: M1-N1, M2-N2, M3-N3.

M1, N1 санаты (23 208 бірлік)

.

№	**Компонент атауы**	**Орташа кг мәні**	**Барлығы, кг.**
1	Қара металл	1000	23 208 000
2	Түсті металл	300	6 962 400
3	Шиналар 4 дана.	50	1 160 400
4	Аккумулятор	20	464 160
5	Пластмассалар және полимерлер	300	6 962 400
6	Тоқыма материалдары	40	928 320
7	Шыны	60	1 392 480
8	Басқа	30	696 240
Барлығы:		1 800	41 774 400
Литрдегі сұйықтықтар			
9	Мотор майы	8	185 664
10	Басқа майлар	11	255 288
11	Тежегіш сұйықтық	3	69 624
12	Салқындатқыш	8	185 664
Барлығы:		30	696 240

M2, N2 санаты (1403 көлік)

№	**Компонент атауы**	**Орташа мән**	**Барлығы, кг.**
1	Қара металл	2 900	4 068 700
2	Түсті металл	500	701 500
3	Шиналар 4 дана.	90	126 270
4	Аккумулятор	30	42 090
5	Пластмассалар және полимерлер	500	701 500
6	Тоқыма материалдары	60	84 180
7	Шыны	100	140 300
8	Басқа	100	140 300

Барлығы:		4 280	6 004 840
Литрдегі сұйықтықтар			
9	Мотор майы	14	19 642
10	Басқа майлар	18	25 254
11	Тежегіш сұйықтық	5	7 015
12	Салқындатқыш	13	18 239
Барлығы:		50	70 150

M3, N3 санаты (2 512

бірлік)

№	**Компонент атауы**	**Орташа мән**	**Барлығы, кг.**
1	Қара металл	6 500	16 328 000
2	Түсті металл	600	1 507 200
3	Шиналар 4 дана.	150	376 800
4	Аккумулятор	50	125 600
5	Пластмассалар және полимерлер	700	1 758 400
6	Тоқыма материалдары	100	251 200
7	Шыны	150	376 800
8	Басқа	150	376 800
Барлығы:		8 400	21 100 800
9	Мотор майы	20	50 240
10	Басқа майлар	25	62 800
11	Тежегіш сұйықтық	6	15 072
12	Салқындатқыш	20	50 240
Барлығы:		71	178 352

Шиналар (импорт көлемі 83 239,6 тонна)

№	**Компонент атауы**	**Орташа мән**	**Импорт көлеміне негізделген салмақ**
1	**Резеңке**	**80,13%**	**66 699,90**
2	**Тоқыма сымы**	**7,95%**	**6 617,55**
3	**Металл сым**	**11,92%**	**9 922,16**

Мұзданuға қарсы заттар және мұзданuға қарсы дайын сұйықтықтар (импорт көлемі 2016 жылы 30 664 тонна, өндіріс 10 500 тонна)

№	Компонент атауы	Мазмұн қатынасы	Импорт көлеміне негізделген салмақ, өндіру/тонна
1	этиленгликоль, пропиленгликоль,бір атомды спирттер	60%	24 698,40
2	тазартылған су	38,50%	15 848,14
3	басқа қоспалар	1,50%	617,46

АКБ (импорт көлемі 12 947,2 тонна)

№	Компонент атауы	Орташа мән	Импорт көлеміне негізделген салмақ
1	қорғасын, құрамында қорғасын бар қосылыстар	75	9 710,4
2	Полипропилен туындылары	10	1 294,72
3	Күкірт қышқылы	5	647,36
4	Бөлгіштер	10	1 294,72

Пайдаланудан шыққан көлік құралдарын (бұдан әрі – ПШКҚ) жинау және кәдеге жаратуды ұйымдастыру.

ПШКҚ-ны жинауды, тасымалдауды, қайта өңдеуді, кәдеге жаратуды, залалсыздандыруды ұйымдастыру үшін Оператор ҚР Энергетика министрлігімен келісім бойынша ПШКҚ-ны кәдеге жаратуға қабылдау бағдарламасын әзірледі және ұйымдастырушылық-техникалық, ақпараттық және басқа да қажетті іс-шаралар кешенін жүргізді.

Осы бағытты іске асыру шеңберінде 21.11.2016 жылы Қазақстан Республикасының 17 қаласында (Астана, Алматы, Қарағанды, Көкшетау, Қостанай, Павлодар, Петропавл, Өскемен, Семей, Талдықорған, Тараз, Шымкент, Қызылорда, Ақтөбе, Орал, Ақтау, Атырау) ПШКҚ-ны қабылдау пункттерінің тиісті саны (М1 санаты (жеңіл автомобильдер)) ашылды.

Халықты және заңды тұлғаларды ПШКҚ-ны тапсыруға тарту үшін Оператор ПШКҚ-ның иесінің есеп шотына ПШКҚ-ның жасақталуына байланысты 48-ден 150 мың теңгеге дейін ақшалай қаражат аудару арқылы өтемақы төлейді. Ескі автомобильдерді сатып алу бойынша пилоттық бағдарламаның қолданыс кезеңінде (2016 жылдың 21 қарашасынан 2016 жылдың 31 желтоқсанына дейін) 5 665 көлік құралы қабылданды.

5659 автокөлікбірінші санат бойынша (150 мың теңге) және 6 автокөлік екінші санат бойынша - 48 мың теңгеге бағаланды.

2016 жылы ПШКҚ-ны одан әрі кәдеге жаратуға тапсырғаны үшін ақшалай өтемақының жалпы сомасы – 849 млн 138 мың теңгені құрады.

Кәдеге жаратуға тапсырылатын автомобильдердің ең танымал үлгілері: «ВАЗ-2105», «ВАЗ-2106», «ВАЗ 2101», «ГАЗ 3110», «Москвич-2140» және «Мазда 626». ПШКҚ-ны тапсыруды ынталандыру бағдарламасына түскен ең “ескі” көлік құралы Орал қаласындағы

1948 жылы шыққан «Москвич» болды, топты 2007 жылы шыққан 7 автокөлікаяқтайды.

Кәдеге жаратуға қабылданған автокөлік құралдарының орташа жасы 25 - 30 жыл аралығында.

Өңірлер бойынша қабылданған пайдаланудан шығарылған көліктердің саны.

Аймақ	**Қабылданды**
Ақтау	**162**
Ақтөбе	**447**
Алматы	**496**
Астана	**148**
Атырау	**136**
Қарағанды	**299**
Көкшетау	**267**
Қостанай	**688**
Қызылорда	**112**
Павлодар	**347**
Петропавл	**291**
Семей	**303**
Талдықорған	**370**
Тараз	**426**
Орал	**323**
Өскемен	**86**
Шымкент	**764**
	5665

2016 жылдың 30 қарашасынан бастап Оператор ПШКҚ-ны қабылдаудың жылжымалы пункттерін іске қосты. Осы науқанды өткізу үшін ӨКМ Операторы тұрақты жинау пункттерінен алыс орналасқан алғашқы елді мекендерді анықтады. Науқанды өткізуге арналған елді мекендер тізіміне: Алматы облысындағы Ұзынағаш аудан орталығы, Талғар қаласы, Есік қаласы, Оңтүстік Қазақстан облысындағы Түркістан қаласы мен Сарыағаш аудан орталығы және Қостанай облысындағы Рудный қаласы кірді. Жылжымалы пункттерде ПШКҚ бойынша құжаттарды «бір терезе» қағидаты бойынша қабылдау жүзеге асырылды, шарттар жасалды.

Халықты және заңды тұлғаларды ПШКҚ-ны тапсыруға тарту үшін келесі ақпараттық жұмыстар жүргізілді:

Түрі	**Мерзімі**	**Қамтуы**
Сыртқы жарнама		
3х6 билбордтағы жарнама	2016 жылғы 1 желтоқсан – 1 қаңтар 2017	Алматы қаласы (Абай-Абылайхан даңғылы)
		Қарағанды қаласы (Университетская көш.)
		Шымкент қаласы (Рысқұлов даңғылы)
		Өскемен қаласы(Абай б.)
LED экранында орналастыру	2016 жылдың 23 қарашасынан бастап Шығару саны – 20 күн, тәулігіне 24 сағат	Астана қаласы Қабанбай батыр даңғылы – Сарайшық

БАҚ:		
Autoradio-да жарнама	2016 жылдың 23 қарашасынан бастап	Шығару саны – 40 аудиоклип
КТК телеарнасында жүгіртпе жолдың орналасуы	24 қарашадан бастап шығарылымдар саны 30	Орналасу: КТК ТК (14 аймақ)
Газеттердегі жарнама	24,29 қараша	Шығару саны – 4 Орналастыру: • Егемен Қазақстан • Қазақстан правдасы
Әлеуметтік желі:		
Instagram желісінде ПШКҚ бағдарламасының ресми парақшасының ашылуы	2016 жылдың 22 қарашасынан бастап	Оператордың әлеуметтік желілердегі ресми аккаунттарын құру және жүргізу: өзекті жаңалықтарды жариялау, жазылушылармен өзара әрекеттесу.
Facebook желісінде ПШКҚ бағдарламасының ресми парақшасының ашылуы	2016 жылдың 22 қарашасынан бастап	

5.Өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген міндеттемелері қолданылатын өнімнің (тауарлардың) және оның (олардың) қаптамасының тұтынушылық қасиеттерін жоғалтқаннан кейін пайда болатын қалдықтарды жинау, тасымалдау, қайта өңдеу, залалсыздандыру, пайдалану және (немесе) кәдеге жарату бойынша жүргізілген жұмыстар туралы мәліметтер.

“ӨКМ Операторы” ЖШС-і тозған шиналарды жинауды, тасымалдауды, қайта өңдеуді, залалсыздандыруды, пайдалануды және (немесе) кәдеге жаратуды ұйымдастыру бойынша жұмыстарды/қызметтерді орындауға мамандандырылған ұйымдармен шарттар жасады. 2016 жылдың 01 қаңтарынан 2016 жылдың 31 желтоқсанына дейінгі кезеңде жиналған, қайта өңделген, залалсыздандырылған, пайдаланылған және кәдеге жаратылған осы қалдықтардың көлемі 19 366 515 кг құрады.

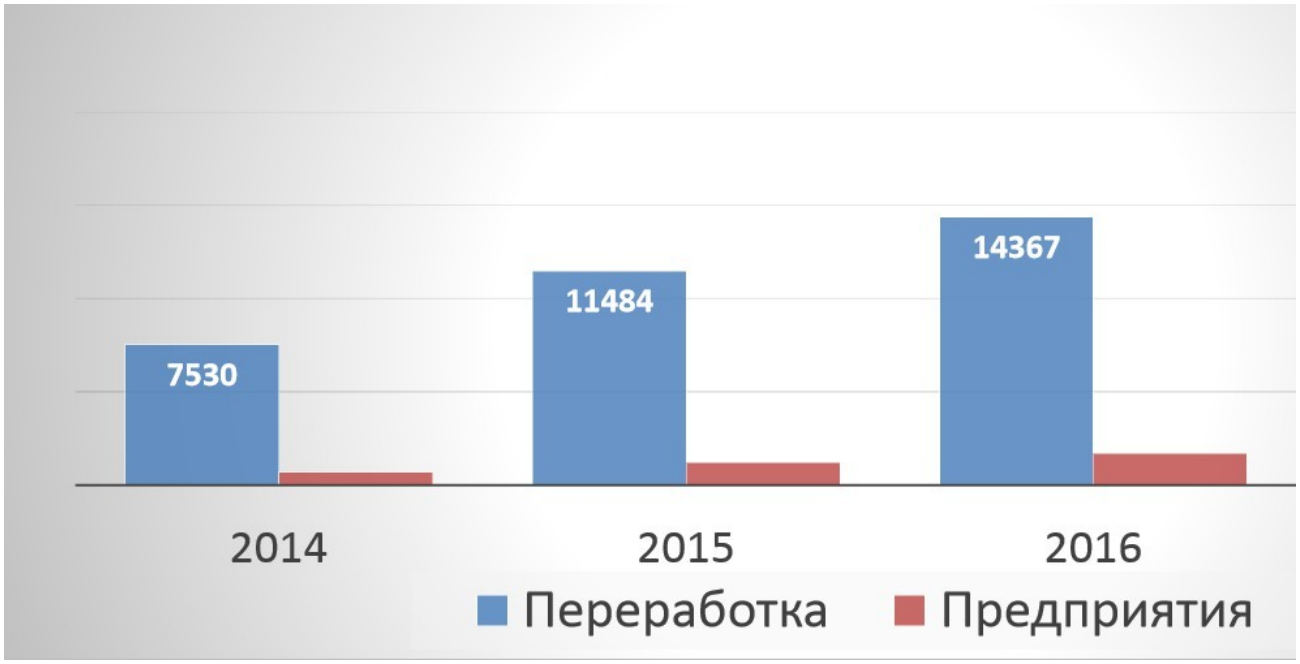
Ұйымдастыру	***саны, кг***
«KAZAKHSTAN RUBBER RECYCLING» ЖШС	3 546 130
«Солтүстік резина қайта өңдеу» ЖШС	1 575 552
«ЭкоСервис-Арман» ЖШС	2 210 715
«Дорстройсервис» ЖШС	1 159 958
«ҚазРемШина» ЖШС	462 493
«Inter Rubber Recycling» ЖШС	68 612
«Эко Шина» ЖШС	3 708 621
«Util Eco Service» ЖШС	548 477
«Ж. Құрылыс компаниясы» ЖШС	35 753
«Экоиндустрия» ЖШС	19 948
«Экотерра» ЖШС	598 096
«Агротехмаш» ЖШС	312 160

ЖК Максимчева В.А.	120 000
БАРЛЫҒЫ	**14 366 515**

Қазақстандағы тозған шиналарды жинау және қайта өңдеу кәсіпорындары туралы жалпы мәліметтер

№	Ұйымдастыру	Жобалық қуаттылық	Қала	Телефон	Электрондық пошта
1	«Экошина»ЖШС	4000	Шымкент	701 754 39 53 7252-53-63-20 701-711-41-10	aigenzheyev@mail.rueco_shina@mail.ru
2	«Kazakhstan Rubber Recycling» ЖШС	6500	Астана	775-987-09-00	abdiev.65@mail.ru info@kazrr.kz
3	«Экоиндустрия» ЖШС	2000	Қарағанды	701 956 84 67	5809354@mail.ru
4	«Дорстройсервис» ЖШС	2500	Қызылорда	701 879 89 80	flashkz@mail.ru
5	«Ж. Құрылыс компаниясы» ЖШС	2000	Семей	(7222) 35-16-91 777-747-17-94 701-577-06-46	g.kyrylys@mail.ru
6	«Inter Rubber Recycling» ЖШС	2100	Павлодар	87015116585	5116585@mail.ru
7	«Солтүстік Резинаны қайта өңдеу»» ЖШС	1800	Петропавлов қ	87772213117	plastokno@inbox.kk
8	«Агротехмаш» ЖШС	1500	Қостанай	8 701 939 53 96	agrotehmash@inbox.ru agroteh.info@ivolga.kz
9	«ҚазРемШина» ЖШС	2500	Қарағанды	7(7212) 51-19-42, 8-701-514-86-78	kazremshina@mail.ru
10	«ЭкоСервис-Арман» ЖШС	2000	Талдықоған	8(702)8769922	ecoservisarman@bk.ru
11	«Util Eco Service» ЖШС	2160	Алматы облысы	8(727)2720633	2720633@mail.ru

12	«Максимчева»ЖК	521	Орал	8(7112)511722, 8(777)2224239	guber_s@mail.ru
13	«Экотерра»ЖШС	4500	Ақтау	8(7292)508245, 8(7292)509397	info@ecoterra-aktau.kz
15	«Талан Технология »ЖШС	1500	Ақтөбе	8(701)7162325	lagizov.talan@gmail.com
16	«Абсолют-М» ЖШС	1500	Ақмола облысы	8(71645)69185 (71645) 3-11-65	bam-kz@mail.ru
17	«EcoVtorTe xResurs» ЖШС	1080	Ақтөбе	77056054564	evtr14@mail.ru
18	«Биотоп»ЖШС	1000	Өскемен	8(7232)708545 87084708545	zyryanov_uk@mail.ru
19	«Дажан»ЖШС	2000	Тараз	8(701)3478068	бай-maral@mail.ru

Қалдықтарды жинаудың соңғы көлемі қалдықтардың түзілу көлемінің шамамен 20%-ын құрады.

Пайдаланылған шиналарды қайта өңдеудің негізгі өнімі резеңке үгіндісі болып табылады.

Ол жасанды футбол алаңдарын салуда қолданылады. Резеңке үгіндісі жарақаттануға қауіпсіз резеңке жабыны(баскетбол, теннис, аула, мектеп алаңдары)жасалады.

Оператор саланы ынталандыру бойынша жүргізіп жатқан жұмыстардың арқасында 2016 жылы шамамен 11,5 мың тонна резеңке үгіндісі өндірілді. Бұл жалпы сомасы шамамен 1,4 млрд теңгеге Қазақстанға бұрын әкелінген ұқсас көлемдегі шикізат импортын ауыстыруға мүмкіндік берді.

Белгіленген көлемдегі үгінділерді пайдалану жалпы ауданы 125 км2-ден астам футбол, баскетбол, теннис, аула және мектеп алаңдарын құруға мүмкіндік берді.

Резеңке үгіндісінен жасалған бірегей бұйымдардың бірі – тамшылатып суару шлангілері. Бұл өнімді қызылордалық зауыт неміс технологиясы бойынша шығарады. 2016 жылы бұл өнімді өткізу көлемі 318 миллион теңгеден асты. Сондай-ақ, КХДР мен Марокко Республикасына шлангтарды экспорттау арқылы 27 миллион теңге табыс түскенін айта кеткен жөн.

Арнайы пиролиз қондырғыларында (оттегісіз жану) термиялық әсер ету арқылы пайдаланылған автокөлікшиналарын қайта өңдеу кезінде өндірілетін өнім синтетикалық қыздырғыш отын болып табылады. Бұл өнім арзан отын (литріне 50 теңге) және негізінен қазандықтарды, жылыжайларды жылытуға және көгілдір отынға қол жеткізе алмайтын өңірлерде қолданылады. 2016 жылы синтетикалық мазутты өткізудің жалпы құны 142 млн теңгеден асты.

Сондай-ақ шиналардың пиролизі кезінде техникалық көміртек түзіледі – ол лак-бояу өндірісінде шикізат болып табылады. 2016 жылы Түркия Республикасына 15 миллион теңгеден астам сомаға көміртегі қарасы экспортталды.

Пайдаланылған шиналарды экологиялық таза қайта өңдеуге тартудың қоршаған ортаға әсері де маңызды.

Пайдаланылған шиналар табиғи ортаға орналастырылған кезде топырақтың беткі қабаты бірінші кезекте бұзылады және теріс әсер етеді. Осылайша, бір тонна пайдаланылған шина 10-20 м2 жерді айналымнан шығаруы мүмкін.

Ең қауіптісі –пайдаланылған дөңгелектердің жануы мен өртелуі. Осылайша, бір тонна пайдаланылған дөңгелекті жағу кезінде 62 кг-ға дейін парниктік газдар, 0,04846 кг ауыр металдар, 2,33 кг азот бар заттар, 50 кг қатты бөлшектер, 16 кг хош иісті көмірсутектер және т.б пайда болады

Нәтижесінде Оператордың қолдауымен пайдаланылған шиналардың белгіленген көлемін тарту атмосфераға 1170 тоннаға жуық парниктік газдар, 0,9 тонна ауыр металдар, 44 тонна азот қосындылары, 945 тонна қатты бөлшектер, 300 тонна хош иісті көмірсутектердің және т.б. шығарындыларының алдын алуға мүмкіндік берді.

Қайта өңдеу өнеркәсібінің дамуының әлеуметтік әсерін ұмытпаған жөн – қазіргі уақытта қайта өңдеу кәсіпорындарында 500-ден астам адам жұмыс істейді.

2016 жылы «ӨКМ Оператор» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі мамандандырылған ұйымдармен автокөлік майының қалдықтарын жинауды, тасымалдауды, өңдеуді, кәдеге жаратуды, пайдалануды және (немесе) кәдеге жаратуды ұйымдастыру бойынша жұмыстарды орындауға/қызметтерді көрсетуге шарттар жасады. 2016 жылдың қорытындысы бойынша қалдықтарды (майларды) жинау, тасымалдау, залалсыздандыру, пайдалану және кәдеге жарату қызметтері бойынша 1704,9 тонна мұнай қалдықтары кәдеге жаратылды.

Н	**Ұйымдастыру**	***Саны, кг*(2016 жылдың 4-тоқсаны)**
1	**«ЭкоСервис-Арман» ЖШС**	1 414 442
2	**«Экотерра» ЖШС**	290 540
	БАРЛЫҒЫ	**1 704 982**

Қазақстандағы мұнай қалдықтарын жинау және өңдеу кәсіпорындары туралы жалпы мәліметтер

№.	Ұйымның атауы	кәсіпорынның орналасқан жері	жою әдісі	мәлімделген жобалық қуаты, жылына тонна
1	«Экотерра» ЖШС	Ақтау қаласы	пиролиз	1752
2	«Эко-ҚызметАрман» ЖШС	Талдықорған қаласы	Крейг	10 000
4	«ТРЕК» ЖШС	Теміртау қаласы	тазалау және майлау материалдарын өндіру	7000
5	«Авикс» ЖШС	Көкшетау қаласы	майлау материалдарын тазалау және өндіру	620
6	«Promootkhod» ЖШС	Қарағанды қаласы	жану	10 000
7	«Utilil-ekoservice» ЖШС	Алматы қаласы	жану	10 000
8	«Вест Дала» ЖШС	Атырау қаласы	жану	10 000
Барлығы:				49 372
оның ішінде күйдірмей:				19 372

Ең жоғары басымдық мұнай қалдықтарын қайта өңдеу процестеріне беріледі, нәтижесінде майлардың бастапқы қасиеттері қалпына келтіріліп, қалпына келтіріледі. 2016 жылы 1310 тонна мұнай қалдықтары тазартылып, айналымға қайтарылды. Бұл Қазақстан экономикасындағы импорттық мұнайдың тиісті көлемін алмастыруға және мұнайды шетел валютасымен сатып алуды 1,2 миллиард теңгеден астамға қысқартуға мүмкіндік берді.

Пеш отыны да қалдық майлардан алынады. Оператор осындай отынның шамамен 1655 тоннасын өндіруді ынталандырды, бұл мұнай өнімдерінің тиісті көлемін ауыстыруға және отын тұтынушыларының шығындарын шамамен 165 миллион теңгеге азайтуға мүмкіндік берді.

Қатты май сияқты жағармайлар қалдық майлардан өндіріледі. Атап айтқанда, «ТРЭК» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі (Теміртау қ.) 2016 жылы 1900 тоннаға жуық солидол өндіріп, экспортқа шығарды, бұл Қазақстан Республикасының сауда балансына 900 миллион теңгеден астам сомаға қолайлы әсер етті.

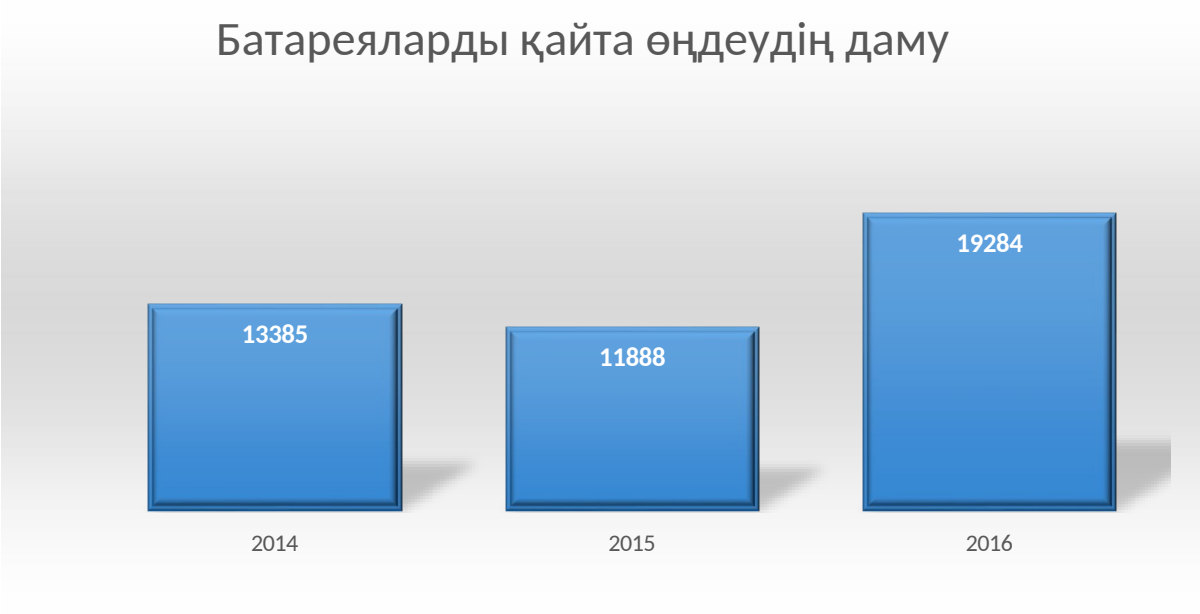
Қалдық майларды экологиялық қауіпсіз кәдеге жаратудың қоршаған ортаға әсері де маңызды.

Осылайша, жағу кезінде (қазіргі таңда пайдаланылған газдарды тазарту жүйесі жоқ қондырғыларда жиі кездеседі) бір тонна қалдық, 0,35 тоннаға дейін парниктік газдар, 0,04846 кг ауыр металдар, 4 кг азот бар заттар, 14,5 кг күкірт қосылыстары және т.б. түзіледі.

Нәтижесінде Оператордың қолдауымен мұнай қалдықтарының белгіленген көлемін тарту атмосфераға 150 тоннаға жуық парниктік газдар, 0,150 тонна ауыр металдар, 12 тонна азот қосылыстары, 44,5 тонна күкірт қосылыстарының шығарылуын болдырмауға мүмкіндік берді.

Май қалдықтары да топыраққа төгіледі, 1 м3 қалдық мұнай топыраққа төгілсе, орта есеппен шамамен 0,3 м3 топырақты ластайды. Осылайша, Оператордың жүргізіп отырған жұмысын 1 мың м3-ге дейін топырақ пен грунттың ластануына жол бермеумен көрсетуге болады.

“Қайнар-АКБ” ЖШС – Қазақстандағы пайдаланылған аккумуляторларды қайта өңдеу бойынша жалғыз зауыт. Цехтың өндірістік қуаты сағатына 5 тоннаны құрайды. Цех толық жүктелген кезде жылына 43 200 тонна пайдаланылған аккумуляторды қайта өңдеуге болады.

2016 жылы «Қайнар-АКБ» ЖШС 19 284 тоннаны өңдеді. Пайдаланылған аккумуляторлардың көрсетілген көлемін өңдеу айналымға шамамен 13,4 мың тонна қорғасын бар фракцияны және шамамен 1 мың тонна қайталама полипропиленді енгізуге мүмкіндік берді.

Мұндай қызметтің экономикалық тиімділігі мемлекет үшін өте маңызды: бастапқы полипропиленді қайталама полипропиленге ауыстыру полипропилен импортына валюталық ресурстардың шығынын 240 миллион теңгеге дейін азайтады. Қалдықтардан тартылған қорғасынның жалпы құны шамамен 4,5 миллиард теңгені құрайды.

Оператордан алынған қаражат есебінен жарамсыз батареяларды өңдеу тереңдігін арттыру үшін жаңа айналмалы пеш іске қосылды. Пештің өнімділігі тәулігіне 36 тонна.

Жаңа қондырғының артықшылықтары:

- аккумуляторлардан қорғасын алу үлесін арттыру;
- қорғасын шаңының шығарындыларын азайту;
- энергия тұтынуды азайту;
- Жаңа пеште ескі пештерде қолданылатын қымбат материалдарды пайдаланудың қажеті жоқ.

Айына 1200 тонна қорғасын қорытпалары (2017 жылы пайдаланылған аккумуляторларды сатып алуды ұлғайту және қайта өңдеу көлемін 2 еседен астам арттыру жоспарлануда)

Қазақстан Республикасында өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген міндеттемелері принципін енгізу кәсіпкерлікті дамытуға қолайлы жағдай туғызады және ол қалыптасу процесінің негізгі буындарының біріне айналды. ӨКМ Операторы жүргізген жұмыстың нәтижелік көрсеткіштері саладағы инвестициялық ахуалдың айтарлықтай жақсарғанын көрсетеді.

2016 жылы шағын және орта бизнес ӨКМ қағидатына жататын қалдықтардың түрлерін жинау, өңдеу және экологиялық кәдеге жарату процестерін ұйымдастыру саласында белсенділік көрсетті.

Оператордың ШОБ-ты ынталандыруы Қазақстандағы жаңа кәсіпорындардың өсу қарқынын сақтауға көмектеседі. 2017 жылы қалдықтарды шығарудың жалпы қуаттылығы жылына шамамен 135 мың тонна болатын 14 жаңа кәсіпорынның құрылысы күтілуде. Өңдеу өнеркәсібін қалыптастырудың іске асырылған моделі оң әлеуметтік-экономикалық нәтиже береді. Жаңа өндіріс орындары жаңа жұмыс орындарын ашуға, салық түсімдерін арттыруға және қалдықтардың қоршаған ортаға әсерін азайтуға мүмкіндік береді деп күтілуде.

Болжамды экологиялық зардаптар келесідей:

1) ресурстардың тиімділігін арттыру; бастапқы ресурстарды өндіруді қысқарту;

2) жер асты суларына, жер ресурстарына, атмосфералық ауаға (полигондар) әсер етуді азайту;

3) Қатты тұрмыстық қалдықтарды қайта өңдеудің кешенді жүйесін құруға жәрдемдесу.

Ұзақ мерзімді перспективада Оператор алдына қойылған міндеттерді жүзеге асыру іргелес салалардың дамуына мультипликативті әсер етеді.